

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики
та місцевого самоврядування

РІШЕННЯ

від 6 лютого 2019 р.
Протокол № 106

Про затвердження РОЗ'ЯСНЕННЯ

Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва,
регіональної політики та місцевого самоврядування
*щодо правомірності прирівняння досвіду роботи на посаді керівника або
заступника керівника патронатної служби у державному органі до досвіду
роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій
незалежно від форми власності*

Розглянувши звернення Державного секретаря Міністерства інфраструктури України А. Галушцака від 23.01.2019 р. № 903/07-1/10-19 про надання роз'яснення щодо правомірності прирівняння досвіду роботи на посаді керівника або заступника керівника патронатної служби у державному органі до досвіду роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, керуючись статтями 13, 14 та частиною третьою статті 21 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», **Комітет в и р і ш и в:**

1. Затвердити Роз'яснення Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування щодо правомірності прирівняння досвіду роботи на посаді керівника або заступника керівника патронатної служби у державному органі до досвіду роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності (додається).

2. Надіслати це Роз'яснення до Міністерства інфраструктури України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Адміністрації Президента України, Апарату Верховної Ради України та Національного агентства України з питань державної служби.

Голова Комітету

С.ВЛАСЕНКО

*Затверджено
рішенням Комітету
від 6 лютого 2019 р.
(протокол № 106)*

РОЗ'ЯСНЕННЯ

**Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва,
регіональної політики та місцевого самоврядування**

***щодо правомірності прирівняння досвіду роботи на посаді керівника або
заступника керівника патронатної служби у державному органі до досвіду
роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій
незалежно від форми власності***

*(відповідно до статей 13, 14 та частини третьої статті 21
Закону України «Про комітети Верховної Ради України»)*

Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування розглянув на своєму засіданні звернення державного секретаря Міністерства інфраструктури України А. Галушчака про надання роз'яснення щодо правомірності прирівняння досвіду роботи на посаді керівника або заступника керівника патронатної служби у державному органі до досвіду роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності.

Підставою для розгляду звернення згідно із статтями 13, 14 та частиною третьою статті 21 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» є практична необхідність у роз'ясненні щодо відповідності досвіду роботи на посаді керівника або заступника керівника патронатної служби у державному органі загальним вимогам, встановленим пунктом 3 частини другої статті 20 Закону України «Про державну службу», до особи, яка претендує на зайняття посади державної служби категорії «Б».

Відповідно до частини третьої статті 21 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» роз'яснення комітетів щодо застосування положень законів України не мають статусу офіційного тлумачення.

Позиція Комітету з цього питання ґрунтується на положеннях Конституції України, законів України «Про державну службу», «Про центральні органи виконавчої влади», Положення про Секретаріат Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2009 р. № 850, Положення про департамент забезпечення роботи Міністра (патронатна служба), затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15 вересня 2015 р. № 1143, Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 р. № 336.

Розглядаючи порушене питання, Комітет виходив з такого.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 92 Конституції України основи державної служби визначаються виключно законом України.

Принципи, правові та організаційні засади забезпечення публічної, професійної, політично неупередженої, ефективної, орієнтованої на громадян державної служби, яка функціонує в інтересах держави і суспільства, а також порядок реалізації громадянами України права рівного доступу до державної служби, що базується на їхніх особистих якостях та досягненнях, визначені Законом України «Про державну службу» (далі – Закон).

Проте, Закон не визначає механізму прирівняння посад керівників або заступників керівників патронатних служб у державних органах до керівних посад підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, чи органу, уповноваженого здійснювати таке прирівняння.

Вимоги до осіб, які претендують на вступ на державну службу, визначаються у статті 20 Закону. Зокрема, пунктами 2-4 частини другої цієї статті передбачається, що особа, яка претендує на зайняття посади державної служби категорії «Б», повинна відповідати таким загальним вимогам:

у державному органі, юрисдикція якого поширюється на всю територію України, та його апараті – досвід роботи на посадах державної служби категорій «Б» чи «В» або досвід служби в органах місцевого самоврядування, або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності не менше двох років, вільне володіння державною мовою;

у державному органі, юрисдикція якого поширюється на територію однієї або кількох областей, міста Києва або Севастополя, та його апараті – досвід роботи на посадах державної служби категорій «Б» чи «В» або досвід служби в органах місцевого самоврядування, або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності не менше двох років, вільне володіння державною мовою;

в іншому державному органі – досвід роботи на посадах державної служби категорій «Б» чи «В» або досвід служби в органах місцевого самоврядування, або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності не менше одного року, вільне володіння державною мовою.

Аналіз змісту цитованих норм дозволяє зробити висновок, що законодавець розрізняє професійний досвід, набутий в органах публічної влади (на посадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування), та досвід роботи, набутий на підприємствах, в установах та організаціях.

Відповідно до пункту 18 частини третьої статті 3 Закону посади працівників патронатної служби не належать до посад державної служби. Отже, досвід, набутий на посадах патронатної служби, не може вважатись таким, що відповідає вимогам Закону щодо досвіду роботи в органах публічної влади, необхідного для участі в конкурсі на зайняття вакантної посади державної служби категорії «Б».

Що стосується досвіду роботи на «керівних посадах підприємств, установ, організацій», то статтею 20 Закону не визначено, про які саме посади йдеться. Водночас відповідно до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 р. № 336, до професійної групи «керівники» належать: керівники первинних структурних підрозділів, керівники структурних підрозділів

вищого рівня, керівники підприємств, установ, організацій, а також їх заступники. Відповідні категорії працівників є посадовими особами, до повноважень яких належить здійснення організаційно-розпорядчих обов'язків.

У зв'язку з цим, Комітет вважає, що наявність досвіду здійснення організаційно-розпорядчих обов'язків за попереднім місцем роботи є визначальним критерієм для вирішення питання щодо відповідності загальним вимогам, встановленим Законом, досвіду особи, яка претендує на зайняття вакантної посади державної служби категорії «Б» та не має досвіду роботи в органах публічної влади.

Разом з тим, системний аналіз діючого законодавства (зокрема, статті 12 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», пунктів 12-15 Положення про Секретаріат Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2009 р. № 850, Положення про департамент забезпечення роботи Міністра (патронатна служба), затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15 вересня 2015 р. № 1143) щодо функціональних обов'язків працівників патронатної служби дозволяє констатувати, що основними завданнями відповідних працівників є організаційне, інформаційно-аналітичне, експертно-консультативне та документальне забезпечення діяльності свого керівника, сприяння створенню належних умов для його діяльності та забезпечення зв'язку з державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, громадськістю, іноземними і міжнародними організаціями, засобами масової інформації.

При цьому, відповідно до частини другої статті 9 Закону державний службовець під час виконання своїх обов'язків не зобов'язаний виконувати доручення працівників патронатної служби.

Враховуючи наведене, Комітет констатує, що здійснення організаційно-розпорядчих обов'язків не є притаманним для працівників патронатних служб у державних органах, а відтак досвід роботи на посаді керівника або заступника керівника патронатної служби у державному органі не може прирівнюватись до досвіду роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності.

Водночас, з метою забезпечення принципу правової визначеності та виключення можливості різного трактування у правозастосовній практиці положень статті 20 Закону щодо прирівняння досвіду роботи на посаді керівника або заступника керівника патронатної служби у державному органі до досвіду роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, **Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування відповідно до положень Закону України «Про комітети Верховної Ради України» вважає за доцільне врегулювати порушене питання в рамках здійснення законопроектної функції.**